

**NEVESTY SMRTI
SPIEVAJÚ ŠEPTOM**

LUKÁŠ JURÍK

Lukáš Jurík

**NEVESTY SMRTI SPIEVAJÚ
ŠEPTOM**

LILIANA

Jedného nešťastného rána sa prebudil slepý. Po neúprosne dlhom čase oslovil priateľa. „Aký je rok?“

„Ubehli len dva dni,“ priateľ odvetil.

Výrok neznámeho profesora.

Prípady Liliany z dní 8.7.18*1 – 11.7.18*1

Mladý Feychmann, sediaci za písacím stolom, sa preľaknuto strhol. Ženský výkrik z domu na návrší naproti bol preukrutne škrípavý a sluchám nepríjemný. Štyridsiatnik pri okne súhlasne zašomral. „Zvykneš si.“ Popod okno prešla drožka so zapriahnutou dvojicou vraníkov. Z okna vyzerajúci Mit Vesset si všimol ako sa drožkár zhrbil. V ďalšom výkriku hije sa mu zlomil hlas. Tmavomliečna hmla, dopadajúca na mesto z ned'alekých manufaktúr, čo sa ešte od večera nestihla rozplynúť, dodávala scenérií pochmúrny vzhl'ad. Zahmlenými ulicami sa ozýval pridusený kašeľ. „Celé mesto sa toho domu bojí. Ešte ani mačky sa tu nezatúlajú.“ Z prízemnia sa ozvalo hlasné búchanie na dvere. Feychmann vybehol z pochabo

presvetlenej izbice a dupotajúc zbehol otvoriť. Osamotený Mit Vesset začul iba útržky rozhovoru. „...duch bosorky!... diablova nevesta!... prosím, postarajte sa... vyžeňte nepokojnú dušu... nedá sa... vydržať...“ vravel vydesený príšelec.

„Robíme, čo môžeme,“ odpovedal ustarostene Feychmann.

„...deti...“ bedákal ďalší hlas z prízemia, „...ženy... desia sa toho... ten hlas počuť v každom kúte mesta... trvá to dní, ale zdá sa akoby to boli roky...“ zvyšok rozhovoru sa preniesol do zadnej uličky, tvorenej natesnanými stenami budov.

Ulice štvrte Starého remeselníka boli vyludnené. Ich dočasne prenajatá chajda za bagatel' stála naproti Lilianinmu sídlu. Mit Vesset zatiaľ čakal na mladého spoločníka a nervózne šúchal vychádzkovú palicu. Len pre istotu sa uistil, že sa dá čepel' vytiahnuť. Keď ucítil, že kovaná hlavica podľahla jeho temer nepatrnému pohybu, upokojil sa.

Feychmann sa vrátil do študovni, odkiaľ mali výhľad na dom na návrší, a na okamih ustrnul uprostred miestnosti.

„To pozorovanie ma unavuje,“ zašomral Mit Vesset, „tak spusť, čo ti za tie dni miestni natárali?“

„Nemálo vecí,“ odbehol k stolíku a zohol sa nad otvoreným zápisníkom, „navštívil som starostu, miestneho archivára a inšpektora. Vypočul som i pár miestnych, no pokiaľ sa tu nezaujímame o špiritistické seansy paničiek a mesmerické zážitky, je nám to zbytočné. Výpovede sa miešali s poverami, ale našťastie nebolo náročné čistiť zrno od plevy.“

„To je základná zručnosť tejto... profesie,“ Feychmann pookrial, „teraz, za týchto ponurých čias, sú povery na každom kroku. Nájdeš ich v železných mrežových kopulách na

detských hroboch, v rozvešaných strúčikoch cesnaku či v kolíkoch zarazených v srdciach nebožtíkov. Spusť.“

Zakiaľ čo šušťal stránkami, zazvonil telefón. Mit Vesset zdvihol z vidlice slúchadlo. „Mit Vesset osobne,“ zahučal zamyslene, „...áno... áno... rozumiem... mhm... nie, to nebude potrebné. Lekárske spisy rodiny Liliany de Strozski som videl. Stačí, dottore, ak prídete až po našej prehliadke domu. Teraz by bola vaša prítomnosť nanajvýš prítiažou,“ nato zložil telefón a podišiel k oknu.

Dom na návrší pôsobil ponuro, i keď pár dní pred ich príchodom bol jedným z tých mála, čo si môžu dovoliť len majetnejší. Gotická dvojposchodová stavba s povysunutým priečelím bola obkolesená plotom s naostrenými bodcami. Z rohoch domu vytrčali arkierové vežičky. V prázdnych oknách bola tma a niektoré boli zalátané. Groteskné chrlice učupené v rohoch strechy pôsobili živo a obaja nadobudli pocit, že na nich ohavy hľadia.

Feychmann sa hlbavo zapozeral do strán zápisníka. „Výpovede ľudí sa značne miešali, i v rámci reálií, i v otázke nadprirodzena. Vieme ale s istotou, že predchádzajúci majitelia domu neboli nikdy žiadni podivíni. Bankári, remeselníci, pár umelcov, a na istú dobu dom vlastnila spoločnosť spisovateľov, ale s domom sa nespájali žiadne okultistické výjavy. Keď som sa však pýtal na samotnú Lilianu, v mnohom sa výpovede rozchádzali. Pre istých bola povahy krehkej a milej, vraj nikdy nikomu nevadila, nikto na ňu podľa zadúšaní sa obyvateľov nemal krivého slova. No, na druhej strane, mnohí hovoria, že každému uhranula, vraj to bola

striga a že by sa nedivili, keby sme jej museli oddeliť hlavu, do papule narvať cesnak a ostatky spáliť.“

„A v čom sa zhodujú výpovede o Liliane bez akýchkoľvek rozporov?“

„Že ju v poslednom čase vídali na verejnosti málo, a vraj každý, kto ju videl, je mŕtvy.“

Mit Vesset vyvrátil oči hore stĺpikom. „Dickensové láry-fáry, ľahostajne mávol rukou, „každý, kto zomrel v poslednej dobe, ju videl pred smrťou. Čo jej rodina?“

„Manžel. Michellet de Strozski. V spoločnosti známa osobnosť. Obchodník s nábytkom, člen miestneho klubu džentlmenov. Žiadna pochybná minulosť ani správanie. Bezúhonný, ani len náznak zloby. Zastával sa kresla v miestnom zastupiteľstve. Hovorila o ňom ako o úsvite pre Edgarovu Lipu. V meste jeho meno niečo znamenalo a kade šiel tam štrngal mincami. Cestovateľský typ. Tohto času by sa mal zdržiavať niekde na hraniciach. Ak chcete, popýtam sa kompetentných osôb na miesto jeho pôsobenia.“

Na chvíľu medzi nimi zavládlo ticho. Feychmann si ďalej listoval v zápisníku.

„Počas pozorovania som zistil dve veci,“ začal Mit Vesset, „hlas štekajúcej Liliany nie je tým jediným, čo počuť. Niekedy začuť i dieťa. Na opačnej strane panstva je medzi domom a plotom užší priestor. Ráno, zavčasu, som sa ta vybral a započúval sa. Počul som rozhovor ženy s dieťaťom.“

„Takže tam strašia dvaja duchovia?“

„Liliana a dieťa. Čakám ale na istú... skutočnosť. Obávam sa jej.“ Odpil z pohára čaj. Každý dúšok, hoc len srknutie, mu do

tela vohnal príjemné teplo. „Pri výskume paranormálnych javov je potrebné držať sa troch poznatkov - priestor, čas a dôvod. Priestor ti určí priamu súvzťažnosť paranormálneho javu s realitou. Pri zjaveniach duchov je to obvykle ich domov alebo miesto úmrtia. Alebo miesto, ktoré súvisí s ich duchovnou pozostalosťou na tomto svete.

V otázke času je potrebné podrobiť sa dôkladnejšiemu prieskumu a je dôležité poznať život zosnulého. Strážnikov duch sa zjavuje vo večerných hodinách; duch šičky zvyčajne v ranných hodinách; v stajniach skolených vraníkov počuť erdžanie v časoch, kedy s časovou pravidelnosťou vychádzali do ulíc slúžiť ľuďom. Je potrebné poznať časové zákonitosti a spojitosti.

Dôvod je posledným faktorom. Prečo. Prečo sa duch poštára, ktorého zabili za ranných hodín, potáca z jednej strany ulice na druhú? Nedoručené listy. A získavame vysvetlenie: nenaplnený osud, nesplnené poslanie na tomto svete.

K vyriešeniu prípadu potrebuješ pracovať s týmito tromi faktormi. Potom prichádza praktická časť, a to zbavenie sa ducha - zostatku niekdajšej existencie na tomto svete. Došiješ súkno, ktoré šička nedokázala; doručíš nedoručené listy, nahradíš strážnikove šichty a obradne spáliš koč, do ktorého boli vraníky zapriahnuté.“

„A čo náš prípad?“

Mit Vesset prenikavo a dlho zahmkal.

„V prípade Liliany však nejde o žiadne časové súvzťažnosti. Medzi jej potulkami po dome nie je žiadna časová súvislosť.

A čo sa týka priestoru... dom v tomto prípade znamená domov alebo miesto smrti.

Ak vezmeme do úvahy pravdivosť onej taľafatky, že si duch Liliany hľadá vlastné telo, mohli by sme vysvetliť jej zmätené pobežovanie a časovú nerovnosť. Jednoducho sa túla. Ale. To všetko by sme si vysvetlili, ak by nebolo prítomné žiadne dieťa, žiaden iný duch. Prítomnosť dieťaťa rúca pozornosti zameranú na Lilianu.“

„Teda ide o dieťa?“

„Tak.“

Mit Vesset dlhšie postával pri okne, až po neúprosnej chvíľke privolal k sebe Feychmanna mávnutím ruky a podal mu d'alekohľad.

„Druhé poschodie, zľava štvrté okno.“ Feychmann priložil brvu a cez sústavu šošoviek nazrel na dom. Našiel druhé poschodie a z ľavej strany odrátal štvrté okno. Bolo prvé, ktoré nebolo zalátané. Na rímse, na pomedzí tmy a svetla, sedelo dieťa. „Črty dievčaťa,“ šepol Feychmann.

Mierne pootáčalo hlavou do strán a otváralo a zatváralo ústa. Po chvíli prudko skĺzlo z rímasy do tmy, akoby ho tam niekto stiahol.

Vrátili sa späť k stolíku a šálkam čaju.

„Nedáva to logiku,“ tápal Feychmann. „To dieťa, čo sme videli, má nanajvýš štvrt'roka. Ale vravel si, že si počul rozhovor Liliany s dcérou. Teda je tam ešte dievča?“ Mit Vesset dlho neodpovedal. Až podchvíľou sa zdvihol, podišiel naspäť k oknu a zahľadel sa uprene na dom. „Zjavne... mám však horšie obavy... že Liliana nie je vôbec mŕtva.“ Šálka

z Feychmannových rúk padla rovno na zem a s prenikavým zarinčaním sa rozbila.

***

„Prečo v noci, dočerta?“ Z tmy ich vytrhávali svetlá lucerien, ktoré vysoko pred sebou.

„Lebo cez deň sa okolo potulujú kdejakí zvedavci, odvážlivci. Nemôžeme dovoliť, aby bolo ublížené nevinnému.“ Nato Feychmann nič nepovedal. Mit Vesset pokračoval. „Na ostatných domoch by si tie chřílice považoval za ochranu pred diablom. Tu ich ľudia považujú za strážcov brán pekelných.“

Brána sídla sa otvorila s nepríjemným zaškrípaním. Od brány viedla k terase domu rovná, husto zarastajúca cesta. Bolo vidieť už len chabé stopy po niekedy vychodenej cestičke. „Banda miestnych dlhoprstých sa tu pred dvoma dňami vlámala,“ začal Mit Vesset, keď prešli na pôdu pozemku, „keďže je brána istená reťazou, preliezli plot,“ odložil kľúč od starostu do vnútorného vrečka kabátca, „keď na vlamačov Liliana zvraskla, s úľakom utiekli a jeden z nich sa nastokol na hrot.“ Ukázal na bodce z čierneho kovu, mieriace k nebu.

Feychmanna striaslo, keď sa mu v hlave vynorila živá predstava, schoval hlavu medzi pleciami a siahol do vrečka. Pevne zovrel rukoväť revolveru.

Terasa pod ich nohami vŕzgala. Jedny veraje boli pootvorené a zvnútra okrem zápachu zatuchliny sálal dosť podivný pocit. Feychmann postál na terase a dovnútra nazeral

s neochotou. Mit Vesset vykročil ako prvý, prešiel pár krokov a postál uprostred vstupnej chodby. Bola potemnená. Jediné svetlo, vnikajúce dovnútra, osvetlilo priestor pred nimi na pár krokov, ale zvyšok chodby sa strácal v temrave.

Zo stien viseli kúsky tapiet ako ovisnuté kožky. V drevených latách, ktorými boli obložené steny, sa črtali ryhy akoby pazúrmí vyryté. V kútoch miestnosti sa držali vrstvy pavučín s mŕtvolami Renfieldových maznáčikov. Na stenách svietili bledé miesta označujúce niekdajšie obrazy. Teraz to boli len vyblednuté spomienky. Z opačnej strany viedlo schodisko na poschodie.

Feychmannovi prišlo zaťažko predstaviť si, že ešte pred pár dňami tu niekto naozaj žil. Keď Mit Vesset začul cvaknutie kohútika, obrátil sa k mladému spoločníkovi. Ten stál vo dverách so zdvihnutou pištoľou. „Odlož to,“ prikázal mu. Bez výsledku.

Mit Vesset udrel vychádzkovou paličkou do zárubne, ktorou sa pokračovalo do postrannej chodby. Cvangajúci zvuk sa rozlial po panstve. Ľavou rukou pred seba vystrel lucernu.

„To na ňu naozaj idete palicou?“

„Nechcem jej ublížiť...“ chvíľka ticha, „...a ani ty jej neublíž,“ zdôraznil. Feychmann skĺzol pohľadom k svojej pištoľi, ale nemienil voľbu zbrane meniť.

Chodba, vedúca po obvode domu, mala z pravej strany okná. Opäť udrel palicou a spôsobil huriavku, ktorý i slabší znel v týchto priestoroch ako ohlušujúci pazvuk. Z tmy pred nimi sa ozvalo stupňujúce mrmlanie a sípavé chrčanie. Povzdychy. Obaja sa upriamili na prvé nárožie chodby. Svetlo lucerien

rozrážalo temnotu pred nimi a každého pľad'u sa báli, čo pred nimi odhalí. Feychmann sám seba veľmi nechotne presviedčal, že bude s výstrelom čakať do posledného okamihu. Tesne za hranicou svetla a tmy kroky zastali. „Liliana?“ prehovoril rozostúpený Mit Vesset.

„Mamička tu nie je,“ ozval sa z tmy hlas malého dievčatka, „chod'te preč, kým sa tu ukáže, inakšie vás zabije. Dajte jej pokoj.“

„Mamička?“ vyzvedal Mit Vesset.

„Chod'te preč!“ skríkol hlas dospeljej ženy. Ničota pred nimi akoby prepustila zo seba ten najhorší zjav, čo mohla. Silueta z tmy k ním prudko vyrazila za sprievodu škrekl'ového výkriku. Na tri kroky od Mit Vesseta ju ožiarilo svetlo z lucerny. Zočili pred sebou nahú ženu, špinavú a vyblednutú, s vlasmi rozstrapatenými a rukami rozpaženými v snahe smrteľne ich objať. Papuľu mala dokorán rozďavenú. Na zástere mala veľký krvavý fl'ak. Spopod zapadnutých očí vytrčali lícne kosti. Mit Vesset uskočil a lucerna mu vypadla z ruky. Hranica svetla prudko ustúpila, ale Feychmann stačil zočiť tvár.

Diablova ohava!

Panstvo ohlušil výstrel z pištole.